

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 1685
Tarih: 15.03.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Saddam Hüseyin'in iktidarında Irak'ta Baas rejimi tarafından Irak Kürdistan Bölgesi'nde yaşayan Kürtlere karşı 1986 – 1989 yılları arasında yürütülen Enfal Harekatı kapsamında 16 Mart 1988'de kimyasal gazlarla Halepçe kentine yapılan saldırı sonucunda binlerce insanın yaşamını yitirmesinden dolayı TBMM tarafından "Soykırım" olarak tanınması hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Murat SARISAC

Van Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Dışişleri	
Esas Komisyon	İçişleri	
Tarih :	29 Nisan 2019	Esas No: 2/1770

TBMM
KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LİGİ
15 Mart 2019
Numara:

TBMM
GELEN EVRAK
15 Mart 2019
No: 443571
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Saddam Hüseyin'in iktidarında Irak'ta ırkçı ve sömürgeci Baas rejimi tarafından Irak Kürdistan Bölgesi'nde yaşayan Kürtlere yönelik 1986 yılından 1989 yılının sonuna kadar ağır asimilasyon ve imha politikaları uygulanmıştır. Irak Baas rejiminin "Enfal Harekatı" koduyla devreye koyduğu bu konsept çerçevesinde; Kürtlere yönelik kimyasal silah kullanma, toplu infaz, havadan bombalama ve yerinden göçertme gibi acımasız yöntemlere başvurulmuş ve bunun sonucunda 4.500 köy yakılıp yıkılmış, 1 milyondan fazla kişi mülteci durumuna düşmüş ve 200 bine yakın Kürt katledilmiştir.

Baas rejimi Enfal Harekatı'yla Irak Kürdistan Bölgesi'nde bulunan binlerce okul, cami, hastane ve kiliseyi ortadan kaldırılırken 16 Mart 1988 yılında dünyanın gözleri önünde Halepçe şehrinde tarihin en acımasız katliamlarından birini gerçekleştirmiştir. Tarihe "Halepçe Katliamı" olarak geçen bu saldırıda zehirli gazların kullanılması sonucunda 5 binden fazla Kürt katledilmiş ve 10 binden fazla kişi de yaralanmıştır. Bunun yanında Halepçe ve çevresine kimyasal silahlarla saldırılmasından dolayı bugüne kadar 43 bin 753 kişinin öldüğü, 61 bin 200 kişinin de sakat kaldığı tahmin edilmektedir.

Sonuçları düşünüldüğünde Halepçe Katliamı'yla Kürtlerin toplu öldürme yöntemiyle soyca ortadan kaldırılmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır. Çünkü Kürt yerleşim yerlerinin boşaltılması, toplama kamplarındaki işkence yapılması, sivillerin toplu şekilde infaz edilmesi ve kadınlara yönelik işlenen cinsel suçlar, doğası ve içerdiği nitelikler bakımından apaçık soykırım uygulamalarıdır. Bu soykırımın trajik boyutları Saddam Hüseyin rejiminin devrilmesinden sonra daha net ortaya çıkarken Baas rejiminin Enfal Harekatı kapsamında yaptığı Halepçe Katliamı, Birleşmiş Milletler (BM) Soykırımın Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi ve Uluslararası Ceza Mahkemesinin Roma Statüsü'ne göre yapılan soykırım tanımına da uymaktadır.

Halepçe Katliamı Saddam Hüseyin rejiminin izlerinin silinmesi sürecine bağlı olarak 1 Mart 2010 yılında Irak Yüksek Ceza Mahkemesi tarafından "Soykırım" olarak tanınmıştır. Bununla birlikte Irak Parlamentosu ve Irak Kürdistan Bölgesi Parlamentosu da Halepçe katliamını soykırım olarak kabul etmiştir. Bugün Halepçe katliamının da bir parçası olduğu Enfal katliamı Britanya, İsveç ve Norveç parlamentolarında da "Kürt Soykırımı" olarak karar altına alınmıştır. Bu nedenle dünyanın her tarafında başta Kürtler olmak üzere birçok ülke tarafından katliamın kurbanları çeşitli etkinliklerle anılmaktadır.

Bu bağlamda Halepçe Katliamı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından "Kürt Soykırımı" olarak tanınmasıyla dört parçada yaşayan Kürtler ve Türkiye halkları arasında dayanışma duygusu güçlenecektir. Özellikle Türk - Kürt ilişkilerinin geliştirilmesi noktasında acıların ortaklaştırılması büyük bir yarar sağlayacaktır. Çünkü Halepçe'de katledilen Kürtler, Türkiye'de yaşayan 20 milyon Kürt'ün özbeöz kardeşleridir. Dolayısıyla Türkiye'de Halepçe Katliamının "Kürt soykırımı" olarak karar altına alınması insani, tarihi ve vicdani bir görevdir.

**Irak Kürdistan Bölgesi'nden Kürt Halkına Yönelik Gerçekleştirilen Halepçe
Katliamı'nın "Soykırım" olarak Tanınması Hakkında Kanun Teklifi**

MADDE 1 – Türkiye Büyük Millet Meclisi; Irak'ta Saddam Hüseyin'in iktidarında, Baas rejimi tarafından 1986 – 1989 yıllarında sürdürülen Enfal Harekatı kapsamında 16 Mart 1988 yılında kimyasal silahlarla yapılan Halepçe saldırısı sonucunda genç – yaşlı, kadın – erkek, çocuk –çocuk demeden 5 binden fazla Kürt'ün katledildiğini ve on binlercesinin de yaralandığını kabul ederek; Kürtlere yönelik soyca ortadan kaldırma saldırıları ve toplu sivil infazları içeren Halepçe Katliamı'nı "Kürt Soykırımı" olarak tanır ve ilan eder.

MADDE 2 – Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.